

Het effect van langdurige opsluiting van veelplegers op de maatschappelijke veiligheid. Lessen van een natuurlijk experiment in twaalf stedelijke gebieden (2010). B.A. Vollaard (TILEC / Universiteit van Tilburg). Politiewetenschap 51b

Doelstelling

Nagaan in welke mate langdurige opsluiting van veelplegers in de Strafrechtelijke Opvang Verslaafden (SOV) en de latere Inrichting voor Stelselmatige Daders (ISD) de maatschappelijke veiligheid heeft verhoogd.

Onderzoeksvragen

1. Wat is het effect geweest van het opleggen van de SOV- en de ISD-maatregel op de maatschappelijke veiligheid?
2. Hoe verhouden de kosten en baten van de SOV- en de ISD maatregel zich tot elkaar?

Methoden van onderzoek

- documentenanalyse

Samenvatting

Rechters hebben sinds 2001 de mogelijkheid om daders die voortdurend de fout ingaan voor twee jaar vast te zetten. Inclusief voorarrest gaat het vaak om een verblijf in de gevangenis van drie jaar. Zonder deze mogelijkheid zitten de meeste veelplegers elke keer dat ze worden gepakt voor korte tijd vast – tot wel een paar keer per jaar. Voor deze 'draaideurcriminelen' is de maatregel tot langdurige plaatsing in een Inrichting voor Stelselmatige Daders (ISD) bedacht – een maatregel waaraan de in 2001 geïntroduceerde Strafrechtelijke Opvang Verslaafden vooraf ging.

Voor het eerst is nu het effect van deze veelplegeraanpak op de maatschappelijke veiligheid bepaald. Daarvoor zijn twaalf stedelijke gebieden, verspreid over heel Nederland, met elkaar vergeleken. Hoewel maar een betrekkelijk kleine groep veelplegers de maatregel kreeg opgelegd, blijkt de aanpak toch een groot effect te hebben op de criminaliteit: het aantal aangiften van auto- en woninginbraak lag eind 2007 30% lager dan het anders geweest zou zijn.

Het onderzoek richt zich op auto- en woninginbraak, omdat de aangiftecijfers voor deze twee delicten voldoende betrouwbaar zijn voor het bepalen van de effectiviteit van de veelplegeraanpak. Natuurlijk plegen deze veelplegers ook andere delicten, waaronder winkeldiefstal en fietsdiefstal. De aangiftecijfers voor deze delicten bleken te weinig betrouwbaar voor gebruik binnen het onderzoek.

De aanpak blijkt ook succesvol in het selecteren en vervolgens opsluiten van de meest actieve veelplegers. Het aantal zeer actieve veelplegers is afgenomen en ligt naar schatting een kwart lager dan het zonder het insluitingseffect zou zijn geweest. Dat wijst op een generaal preventief effect